

VTAĀĀEIE MLEIKO

StĀ™eda, 20 Ānor 2019

Jak moc jeĀitĀ rozumĀ-te slovensky? UĀ¼ dĀivno jsou pryĀ• doby, kdy v TV byly pouhĀ© dvĀ› stanice a kaĀ¼dĀ© pondĀ›IĀ jedniĀ•ce Āila slovenskĀi inscenace. VĀjichni jsme na to nadĀivali, ale slovensky jsme rozumĀ›li perfektnĀ›. Pokud jste si chtĀ koupit sluĀinou detektivku, tak ty se vydĀivaly v KoĀjicĀ-ch a to byl dokonce jinĀ½ level slovenĀjtiny, tam se nemluvĀ- tak ĀoplnĀ› slovensky.

Na vĀ½chodnĀ-m Slovensku se hutorĀ-, hvarĀ- a reĀ•uje. PĀ™esto jsem po pĀir strĀjnkĀich uĀ¼ vĀbec nevĀ-mala, Ā¼e neĀtu Āesky. TakĀ© nĀ›kteĀ™Ā- rozhlasĀjci byli ze Slovenska. Asi uĀ¼ bych dneska nedokĀjzala sledovat v rozhlase prĀbĀ›h hokejovĀ© utkĀjnĀ- ĀĀeskoslovensko-SSSR, nebo ZĀvod mĀ-ru, v podĀjnĀ- legendĀjrnĀ-ho sportovĀ-ho komentĀjtora Gaba Zelenaye, kterĀ©mu huba jela ĀjlejfĀ-Ā™ovi. NĀ›kterĀ© jeho hiĀjĀky si lidĀ© pamatujĀ- dodnes:

ĀžNedal, vĀjĀ¼enĀ- ĀjportovĀ- priatelia, nedal Ā! a pritom v branke bola taka diera, Ā¼e by sa tam Trabant zmestil, ale on nedal Ā! Āo chĀ½balo, iba milimetre... no bolo ich veĀ¼a...

krĀ-Ā¼ime, krĀ-Ā¼ime, ako orol nad Tatrami...

ĀĀernĀ-k, triesni ho tou palicou...

Chlapci sa rĀtĀ-, vĀjetko sa rĀtĀ-, k zemi sa rĀtĀ-, kola sa krĀtĀ-.....

NaklĀĀam sa, naklĀĀam sa, aby som lepĀje vidĀ›l... Aj, kurva, mĀjlem som vypadol".

TĀ-m, jak tu slovenĀjtinu uĀ¼ moc neslyĀjĀ-m, ani slovensky neĀtu, tak i jĀj zaĀĀ-nĀjm mĀ-t problĀ©m porozumĀ›t nĀ›kterĀ½m vĀ½razĀ™. KaĀ¼dĀ© rĀjno, dĀ™Ā-ve, neĀ¼ poĀ™ĀjdnĀ› rozlepĀ-m oĀi, si pustĀ-m rozhlas. NĀ›kdy kolem ĀjestĀ© hodiny, tam je rannĀ- Glosa, od rĀ znĀ½ch, nĀ›kterĀ½ch vtipnĀ½ch, jinĀ½ch mĀ©nĀ› vtipnĀ½ch autorĀ™. Dneska mĀ›l slovo Gaco NovomesskĀ½, SlovĀjk, kterĀ½ mĀj Āeskou Ā¼enu. NemĀjme jenom trochu jinĀ½ jazyk, ale asi i jinĀ© chutĀ› a zvyky. I kdyĀ¼ jĀj, stejnĀ› jako autor, mĀjm rĀjda chrumkavĀ½ vrchnĀjk chleba a kdyĀ¼ to byl kulatĀ½ bochnĀ-k s prasklinou, tak jsem kĀrku, neĀ¼ jsem doĀila domĀ™, dokĀjzala ohlodat pĀ›knĀ› dokola. TakĀ© mne mĀjma proto pro chleba radĀ›ji samotnou nikdy neposĀ-lala, facky se mĀ-jely ĀĀinkem.

Tohle jste dnes rĀjno mohli slyĀjet v rĀjdiu na Dvojce:

VĀera u nĀjs v kuchyni sa opĀĀ rozhorela malĀj vojna. Moja Ā¼ena uĀ¼ zase vyuĀ¼ila krĀjtku chvĀ-Ā¼u, keĀ• som sa na gauĀi venoval hlbĀjom myĀjlienkam a potajomky, doslova za mojím chrbtom, uprĀ¼ila cibuĀ¼ku do polievky nie na bravĀovej masti, po Āesky vepĀ™ovĀ©m sĀjdle, ako je to sprĀjvne, ale na oleji. Nemohol som to nechaĀ bez dĀ›raznĀ©ho komentĀjra, lebo o nazastupiteĀnom mieste

bravôovej masti v kuchyni ju pouijem u¼ pãir desaÿroã- Veã aj herec Depardieu to hovoril, ked robil ãkuchãjra vo filme, ão sa nakrãcal v karlovarskom hoteli Pupp.

Marni, akoby som hrach na stenu hãidzal. Je to u nãis doma nekonãiaci vojna, nie dosÿ na tom, zemiaky k reznã, po ãesky k ãtmã-zku, vãera ãena nakrãjjala nie na estetickã ãjtã-hlejãjie mesiaãiky, ako to robim ja a vyãadujem aj od nej, ale zase na tie taãkopãdnã ãjtvrtky. Ako kãpka ãjutrã vyzerã na tanieri. Som jej to povedal po slovensky, aby sa nemohla vyhovãjrat, ãe ma zle pochopila. Tiez veãnã½ mãirny boj, kraja si to po svojom.

Alebo chlieb, kãpim chlieb a ããan ão si stihnem vyzliecã kabãjt, uã je ãena pri taãku s nãikupom a ãjmyk, rozreza bochnã-k napoly. Ja milujem vrchnãjk, chrumkavã pãtku,, poãesky kãtmupavou patku, ãerstvãho chleba, kvãli ktorej sme sa my deti na Slovensku dokãizali aj pobiã. ãEerstva pãtka, namazanã samozrejme bravôovou masti a posypanã cibuãou, joj, no nãjdhera. Niekedy zo vzdoru odreãeme konce z obidvoch polovic, toho rozrezanãho bochnã-ka. Nepomãjha. Vãdy, ked ma stihne predbehnut, ten bochnã-k znova rozreza. Ona to mãj skrãjta radãjej takto.No, na zabitie.

Ona zase tvrdia, ãe na zabitie su naopak moje zvyky. Napríklad si objednãivaã v restauraci k rezãa, tedy ãtmã-zku, ryãu. Povããte k rezãa ryãu! Alebo ãe akã vãelijakã nezmyselnã prãsady som schopnã½ popridãivaã do ãjpagiet alla puttanesca.

Alebo ako namiesto normãlnãho pudingu, ããiadam, aby uvarila slovenske vtããie mlieko, o ktorom poãula prvã½ raz aãã odo mããa. A ããiadna jej znãjma nemãj potuchy, ão to je. Je naozaj nepochopiteãnã, ako sme pri tych straãinãch kuchynskãch vojnãch dokãizali spolu preãããã desaÿroãie. Preto vãim dãim radu, vy doma v kuchyni vojnu neveãte, radãjej ale predsa ããan vãjeci peãte na masti a chleba nekrãjjajte napoly. Uvidã-te, ãe vãim spolu bude pekne a hezky - Gaco Novomessky. V gløse vysvãtliã vã½razy, se kterã½mi jãj problãom nemãim,

ale
co to je to slovenskã vtããie mlieko?

Srãigorovitã½
puding?

Nebo
snad ãjodã?

deeres